

- здатні швидкими темпами вирішити проблему зайнятості населення завдяки створенню нових робочих місць в його структурах;

- здатні в досить короткі терміни накопичити «початковий капітал» і при достатньому його обсязі інвестувати у виробництво.

Таким чином, малий бізнес є мобільною складовою виробничо-економічної системи певної галузі і його розвиток буде сприяти гнучкості і стійкості соціально - економічної системи країни в цілому.

Список літератури:

1. **Демкович В.И.** Малое и среднее предпринимательство: современные вызовы / **В.И. Демкович** // Деньги и кредит. -2015. – № 11.- С. 26-31;

2. **Черняева О.В.** Сутність і значення малого підприємництва у світовій економіці / **О.В. Черняева, А.Ю. Гриненко** // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2017. Вип. 3(08). С. 33–42.

Бібліографія: Шапран, Є.М., Чіхладзе, В.В. Сутність малого бізнесу в розвитку соціально - економічної системи країни / **Є.М. Шапран, В.В. Чіхладзе** // Результати наукових конференцій Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2020 рік в 2 т. – Харків : НТУ «ХПІ», 2020. Т. 1 : Труди XVI-ої Міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум-2020» 2-4 грудня 2020 р. – 2020. С. 17–19

П'ЯТНИЧУК В.В., студент, каф. Підприємництва, торгівлі та експертизи товарів, НТУ «ХПІ»

СОСНОВ І.І., к.т.н, доц. каф. Підприємництва, торгівлі та експертизи товарів, НТУ «ХПІ»

СУТНІСТЬ ТА РОЛЬ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Найважливішою умовою розвитку економіки в цілому є розвиток і вдосконалення бізнесу як специфічного виду економічної діяльності. Малий бізнес в сучасній західній економіці утворює найбільший сектор господарства, де знаходять собі роботу більше половини всіх зайнятих.

Малий бізнес покликаний: без істотних капіталовкладень розширити виробництво споживчих товарів і послуг, в першу чергу для найбільш вразливих верств населення; допомогти вирівнюванню умов життя в різних населених пунктах; залучити у виробництво матеріальні і фінансові кошти населення;

працевлаштувати працівників, які вивільняються з великих підприємств.

Міжнародний досвід переконливо показав, що розвиток малого підприємництва можливо тільки при наявності цілеспрямованої політики держави щодо малого бізнесу, що виходить із необхідності розвитку цього сектора економіки і розуміння уразливості малих підприємств у порівнянні з великими, обумовленої самим характером їх функціонування [1]. Держава допомагає малому бізнесу, тому що це необхідно і державі і народу.

Загальновідомо, що Україна – це країна з величезним потенціалом, який, однак, використовується не раціонально і не повною мірою. Однією з причин недостатнього використання ресурсів є несприятливий стан ділового середовища та інвестиційного клімату в країні.

Сучасний стан ділового середовища в Україні є незадовільним для розвитку малих підприємств. Основними причинами, що заважають розвитку малого бізнесу, є:

- існування корупційних практик у співпраці з органами державної влади різних рівнів;
- обмежений доступ до кредитів та інших коштів;
- неможливість вести підприємницьку діяльність повністю прозоро і законно;
- надмірний податковий тиск (включаючи адміністративний тиск з боку податкових органів);
- домінування інтересів великого бізнесу на національному рівні;
- відсутність ефективної державної допомоги для МСП;
- незадовільне надання комунікаційних, інформаційних та ділових консультацій;
- небажання впроваджувати сучасні бізнес-технології без стимулів для МСП виробляти та використовувати інноваційні технології;
- недосконала система підготовки та перепідготовки кадрів для малих та середніх підприємств;
- низька бізнес-культура, недостатній рівень правосвідомості.

Таким чином, малий бізнес є одним із ефективних засобів вирішення пріоритетних соціально-економічних проблем. До них належать: прискорення перебудови економіки, забезпечення

насичення ринку товарами та послугами, створення конкурентного середовища, створення нових робочих місць за рахунок самостійної зайнятості, забезпечення ефективного використання місцевої сировини тощо. Однак, незважаючи на всі позитивні зміни, малий бізнес стикається з низкою перешкод. Його розвиток нерівномірний, хаотичний і суперечливий, він не отримує належної уваги з боку державних органів: програми підтримки мають декларативний характер, відсутня координація діяльності центральної та місцевої влади, погана фінансова допомога тощо.

Список літератури:

1. **Коротич О.Б.** Підприємництво як соціально-економічне явище / **О.Б. Коротич, Ю.Л. Орел, О.В. Рябічко** // Теорія та практика державного управління. – 2017. – Вип. 4. – С. 211–216.

Бібліографія: Соснов, І.І., П'ятничук, В.В. Сутність та роль малого бізнесу в Україні / **І.І. Соснов, В.В. П'ятничук** // Результати наукових конференцій Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2020 рік в 2 т. – Харків : НТУ «ХПІ», 2020. Т. 1 : Труды XVI-ої Міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум-2020» 2-4 грудня 2020 р. – 2020. С. 19–21

ХМЕЛЬНИЦЬКА А.В., студентка, каф. Економічного аналізу та обліку, НТУ «ХПІ»

КОЛЄСНІЧЕНКО А.С., к.е.н., доц. каф. Економічного аналізу та обліку, НТУ «ХПІ»

КОШТОРИС БЮДЖЕТНОЇ УСТАНОВИ В УПРАВЛІННІ ДЕРЖАВНИМИ КОШТАМИ

Кожна форма державного устрою, ґрунтуючись на різних складових, підсистемах та взаємозв'язках між ними, включає управління державними коштами, що має бути максимально ефективним та раціональним. У зв'язку з цим зростає значущість питань, пов'язаних з вивченням та оцінкою діяльності організацій та установ, фінансування яких відбувається за рахунок бюджету.

Кошторис бюджетної установи виступає основним планово-фінансовим документом, який відтворює повноваження щодо отримання і розподілу бюджетних асигнувань, дозволяє оцінити показники фінансової дисципліни, що потребує відповідного професіоналізму до його складання та аналізу.